

Lepsza odporność upraw na stres suszy – rośliny uprawiane na glebach o korzystnej strukturze i optymalnej wilgotności dobrze znoszą okresowe niedobory wody oraz wysokie temperatury, a także efektywniej wykorzystują składniki pokarmowe, dzięki czemu plony są stabilne.

Ograniczenie intensywnej uprawy to inwestycja w żyzność gleby, oszczędność wody i stabilność plonów. Jest to praktyczne rozwiązanie, które zwiększa opłacalność upraw oraz chroni środowisko.

Ochrona przed erozją – gleba pokryta resztkami roślinnymi jest mniej narażona na spływ powierzchniowy i wywiewanie.

Mniejsze koszty produkcji – mniej zabiegów to niższe zużycie paliwa, mniejsze zużycie maszyn i oszczędność czasu pracy.

Większa aktywność biologiczna gleby – ograniczenie intensywnej uprawy sprzyja rozwojowi dżdżownic, mikroorganizmów i grzybów glebowych, które poprawiają tworzenie stabilnej struktury gruzełkowej, zwiększają porowatość gleby oraz wspomagają obieg składników pokarmowych i retencję wody.

Instytut Uprawy
Nawożenia i Gleboznawstwa
Państwowy Instytut Badawczy

**Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi**

Zdjęcia wykorzystane w ulotce zostały wygenerowane z użyciem AI

**Ograniczenie
intensywnej
uprawy – sposób
na poprawę
retencji wody
w glebie**

Dlaczego warto ograniczać intensywność uprawy?

Coraz częstsze występowanie suszy oraz wysokich temperatur wymusza konieczność wyboru takiego sposobu uprawy roli, który będzie sprzyjał retencji glebowej. Intensywna uprawa, polegająca na częstym spulchnianiu gleby, odwracaniu jej warstwy ornej i wielokrotnych przejazdach maszyn rolniczych, pogarsza strukturę gleby, co prowadzi do przyspieszenia utraty wody, zmniejszenia zawartości próchnicy, a w konsekwencji do spadku żyzności gleby.

Ograniczenie intensywnej uprawy sprzyja naturalnym procesom zachodzącym w glebie, dzięki czemu poprawia jej zdolność do magazynowania wody i zwiększa odporność gospodarstwa na skutki zmian klimatu.

Jakie praktyki warto stosować?

- ✓ **Uprawa uproszczona lub bezorkowa** – ograniczenie liczby zabiegów uprawowych oraz rezygnacja z głębokiej orki pozwalają zachować naturalną strukturę gleby oraz ograniczyć jej przesuszenie.
- ✓ **Ograniczanie liczby przejazdów maszyn** – mniejsza liczba zabiegów agrotechnicznych ogranicza ugniatanie gleby i zmniejsza ryzyko powstania podeszwy płużnej, co poprawia infiltrację wody w profilu glebowym.
- ✓ **Pozostawianie resztek poźniwnych na polu** – ściółka z resztek roślinnych osłania powierzchnię gleby przed nadmiernym nagrzewaniem, redukuje parowanie i poprawia bilans materii organicznej.
- ✓ **Stosowanie roślin okrywowych** – rośliny okrywowe chronią glebę przed erozją, poprawiają jej strukturę oraz wspierają rozwój życia biologicznego, co zwiększa retencję wody.
- ✓ **Unikanie uprawy w niekorzystnych warunkach wilgotnościowych** – uprawa zbyt mokrej gleby powoduje jej zagęszczenie i niszczy strukturę. Warto planować zabiegi tak, aby zminimalizować ryzyko degradacji gleby.

Jakie korzyści daje ograniczenie zabiegów uprawowych?

- ✓ **Poprawa struktury gleby** – ograniczenie intensywnych zabiegów sprzyja tworzeniu trwałej struktury gruzełkowej, która poprawia stosunki wodno-powietrzne.
- ✓ **Wzrost zawartości materii organicznej** – mniejsza intensywność uprawy spowalnia mineralizację próchnicy i sprzyja jej odbudowie, co zwiększa pojemność wodną gleby.

